

ת"פ 31805/11/19 - מדינת ישראל נגד עלי עכאשה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 31805-11-19 מדינת ישראל נ' עכאשה

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עלי עכאשה

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד איריס פיקר

ב"כ הנאשם: עו"ד אסף טל

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 333 יחד עם סעיף 335(א)(1) בחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, **בין הנאשם למתלונן היה סכסוך קודם. ביום 24.10.19 עבד הנאשם ברכב המשמש לניקוי רחובות, ובשעה 13:48 הגיע לרחוב הסמוך לשוק העירוני ברמלה. לאחר שיצא מהרכב הבחין הנאשם במתלונן הולך לפניו, בעוד הנאשם אחז בידו חפץ מתכתי (להלן: "החפץ"). הנאשם דלק אחר המתלונן ולאחר מרדף קצר השיגו ודקר אותו בגבו באמצעות החפץ. המתלונן המשיך לברוח עד שנפל ארצה. הנאשם נמלט מהמקום. כתוצאה מהדקירה נגרם למתלונן חזה אויר מזערי והמיתוקרס קטן. הוא הובהל לבית החולים על ידי צוות מד"א ובבית החולים קיבל טיפול דחוף של הכנסת נקז חזה ושחרר מבית החולים ביום 29.10.19.**

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן. בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 22, רווק המתגורר בבית אמו. סיים 12 שנות לימוד בבית ספר מקצועי ללא קשיים חריגים. אביו נפטר טרם לידתו, והמשפחה התמודדה לאורך השנים עם קשיים כלכליים. מגיל 14 הנאשם עבד במקביל ללימודיו. מסיום לימודיו עבד כמפעיל רכב ניקוי רחובות ובמקביל עבד בתחום החקלאות עד מעצרו. הנאשם נחשף לעבריינות בסביבת מגוריו והוא נעדר עבר פלילי. במסגרת מעצרו התרשם שירות המבחן

מהנאשם כבעל כוחות ויכולת לתפקוד תקין במישורי חייו השונים, ללא דפוסים שוליים ועבריינים כשהתנהגותו בעבירה חריגה להתנהלותו בדרך כלל. **במסגרת צו פיקוח מעצר הנאשם שולב במהלך חודש פברואר 20' בקבוצת עצורי בית, אולם בשל מגבלות הקורונה הטיפול הקבוצתי הופסק לאחר השתתפותו ב-3 מפגשים בלבד.** בעת השתתפותו בקבוצה שיתף מעולמו האישי ודיבר באופן גלוי על מניעיו לביצוע העבירה. ביחסו לעבירה, הנאשם הודה בביצוע העבירה, שיתף שברקע קיים סכסוך בינו לבין המתלונן, במהלכו לדבריו המתלונן תקף אותו. ביום העבירה המתלונן גער בו ופגע בכבודה של אמו אל מול נוכחים אחרים. הנאשם תיאר תחושות עלבון וכעס וצורך להפגין כלפי המתלונן כי אינו חושש מפניו ועל רקע תחושות אלה תקף את המתלונן. לדבריו נבהל ממעשיו, **חש בושה ומוטרד מהתנהגותו האלימה. הנאשם הביע צער על מצבו של המתלונן,** ומסר שבעקבות המקרה התקיימה סולחה בין המשפחות. הנאשם הביע נכונות לקחת חלק בטיפול לשם העלאת מודעותו ביחס למניעיו הרגשיים שעמדו ברקע להתנהגותו האלימה. שירות המבחן ערך מספר ניסיונות ליצור קשר עם המתלונן, אך לא נענה. **בסיכום התרשם שירות המבחן מאדם צעיר ללא הרשעות קודמות שהתנהל לאורך חייו באופן יציב.** גדל בצל טראומה הקשורה במות אביו ומגיל צעיר סייע בפרנסת משפחתו. נוכח מציאות חייו, פיתח עצמאות ונטל על עצמו תפקידים שאינם מתואמים ליכולותיו, כשהוא דל כלים להתמודדות עם מצבי לחץ ופתרון בעיות. **כגורמי סיכון להישנות התנהגות אלימה מנה שירות המבחן את חומרת האלימות והפגיעה במתלונן, תוך שימוש בנשק קר, הסכסוך המתמשך שעמד ברקע לעבירה, והתפרצות רגשות שליליים אותם צבר, עמדותיו הנותנות לגיטימציה לפתרון אלים במצוקה רגשית והיותו בעל דימוי עצמי נמוך.** מנגד התייחס שירות המבחן להיותו ללא עבר פלילי, תמיכה משפחתית המתנגדת לאלימות, ההתרשמות כי אינו מאופיין בדפוס התנהגות אלים, שיתוף הפעולה שגילה בתקופת פיקוח המעצר והרצון שמבטא להשתלב בטיפול, גילוי אמפתיה לנפגע העבירה, הבנת הפסול בשימוש באלימות כדרך לפתרון סכסוכים ותפקודו היציב. **מכלול הפרמטרים מצביעים על רמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות אלימה ותוצאותיה צפויות להיות ברמה בינונית.** בבחינת הסיכון לעבריינות חוזרת התייחס שירות המבחן להתרשמות מהיות הנאשם בעל מערכת ערכים תקינה ועמדות חיוביות ביחס לחוק, כאשר הסיכון ממוקד בהיבטים משפחתיים חברתיים. סביב פגיעה או איום על דימויו העצמי, יכולתו לווסת את תגובותיו, פוחתת. בנוסף **התרשם שירות המבחן שהנאשם אינו מאופיין בדפוסים עבריינים ואלימים מושרשים וכי עצם המעצר וההליך הפלילי הציבו לו גבול ברור,** כשעם העמקת הקשר עמו, הנאשם מבטא את קשייו באופן ישיר יותר והוא מגלה מוטיבציה להגביר את המודעות ביחס לדפוסיו ולנהל אורח חיים נורמטיבי. שירות המבחן התרשם שהליך טיפולי שיעסוק בנושא גבולות והתמודדות עם מצבי סיכון, יוכל לאפשר לנאשם לפתח דפוסי התמודדות אדפטיביים יותר ולרכוש מיומנות וכישורי חיים שיפחיתו את הסיכון במצבו. לפיכך, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה לצד צו של"צ בהיקף של 300 שעות, ולשיטתו עונש מאסר אשר יחשוף אותו לאוכלוסייה עבריינית, עלול להביא להידרדרות במצבו ולקטוע את הרצף התעסוקתי המהווה עוגן בחייו.

ראיות לעונש

5. **תצהיר של אחותו, הגב' מרים עכאשה (נ/1) -** הנאשם נולד למציאות לא פשוטה, הוא מעולם לא הכיר את אביו אשר שם קץ לחייו. תמיד היה ילד טוב. מגיל צעיר תמך רגשית וכלכלית באמו והקשר ביניהם חזק ויציב. למרות חייו הקשים, הנאשם הלך בדרכים טובות. מעולם לא ראתה אותו רב עם אדם אחר. הנאשם חווה אירוע טראומטי לפני מספר שנים, במהלכו מספר אנשים המסוכסכים עם בני משפחתו, חטפו אותו. אחד מהחוטפים היה המתלונן בתיק זה. הנאשם שב ואומר שהוא מצטער על מעשיו. הנאשם בחור צעיר, שעבר טלטלות ותמיד עמד לצד משפחתו, הבין שמעשיו פסולים והמצוקה שחוה לאחר החטיפה הותירה בו משקעים. הוא עובר טיפול במסגרת ההליך המשפטי ונמצא היום במקום טוב יותר בחייו.

6. **תצהיר של אחיו מר אסמעיל עכאשה (נ/2) -** הנאשם נולד למציאות חיים לא פשוטה, מעולם לא הכיר את אביו, תמיד היה ילד טוב, וגדל להיות בחור אחראי עם ערכים טובים. למרות קשייו היה בחור שקט ומופנם

והתרחק מצרות. הנאשם מעולם לא רב עם אחרים ותמיד התרחק ממריבות וסכסוכים. הנאשם סיפר לו שהמתלון היה בין אלה שחטפו אותו וכי אירוע החטיפה הותיר בו צלקת. הנאשם מצטער על מעשיו, והתנהגותו בעבירה אינה מאפיינת אותו. הנאשם לא יחזור על מעשיו, הוא רוצה להינשא ולהקים משפחה.

7. **אמו של הנאשם, הגב' עכאשה כפיה**, העידה שהנאשם עוזר לה בבית, לא עושה בעיות. שומע לה ונמצא בבית כל הזמן. הוא אדם טוב.

טיועונו הצדדים

8. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד איריס פיקר, הערכים החברתיים שנפגעו בעבירה הם בטחונו של אדם, הזכות לשלמות גופו והזכות לכבוד. רמת הפגיעה בערך המוגן היא בינונית. העונש הקבוע בצד העבירה הוא 14 שנות מאסר. בית המשפט העליון קבע שיש להתמודד עם עבירות אלימות בדרך של ענישה מחמירה. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לקחת בחשבון את קיומו של סכסוך קודם, הפגיעה באמצעות חפץ חד, התקיפה התרחשה באמצע היום במרכז העיר, הנזק הפוטנציאלי והנזק הפיזי שנגרם למתלון שכלל אשפוז לאורך זמן. המאשימה עתרה למתחם עונש הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל. לא קיימים שיקולי שיקום שמאפשרים לחרוג ממתחם העונש. המאשימה עתרה למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש. שירות המבחן לא התרשם מנורמות עברייניות, החל להשתתף בטיפול קבוצתי למשך 3 מפגשים ובשל הקורונה המפגשים הופסקו. הנאשם יכול להשתלב בקבוצות טיפוליות בעת מאסרו. המאשימה שוחחה עם נפגע העבירה והוא אינו מעוניין בפיצוי כספי. לפיכך עתרה המאשימה לעונש מאסר בתחתית המתחם לצד מאסר על תנאי בלבד.

9. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד אסף טל, כתב האישום תוקן לקולא, כשבכתב האישום המקורי יוחסו לנאשם חמש דקירות וכיום נותרה דקירה אחת. כל זאת בשל קושי ראיתי ממשי. מספר הדקירות הוא שהיטה אף הכף להגשת כתב האישום בבית המשפט המחוזי. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ונטל אחריות. מיד לאחר שהודה, בוטלו כל התנאים המגבילים בהם שהה. מכך ניתן ללמוד שהמאשימה לא ראתה פוטנציאל סיכון בנאשם, שמא יתהלך ללא פיקוח. הוא מיד יצא לעבוד. מדובר באירוע ספונטני, שהתרחש לאחר מפגש מקרי של הנאשם עם המתלון, כאשר היה סכסוך קודם ביניהם. אין מדובר בסכסוך קל ומעורבים בו גורמים נוספים והוא כלל את חטיפתו של הנאשם בידי המתלון ואחרים, על אף שהדבר לא בא לידי ביטוי בכתב האישום. מדובר באירוע חמור, אך לא ניתן לנתקו מהרקע לסכסוך. מדובר בבחור צעיר בן 22 שזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. גדל ללא דמות אב, אשר שם קץ לחייו. על אף הנסיבות הטרגיות, כל חייו הנאשם היה נורמטיבי, הוא סיים 12 שנות לימוד, ונאלץ לשאת בעול פרנסת המשפחה מאחר שאמו אינה עובדת. הנאשם מעד לראשונה בחייו על רקע הטראומה שחוה. כפי שעולה בתסקיר, אורח חייו אינו עברייני, והומלץ על צו של"צ, וזה מלמד על אופק שיקומי. גם אם יוחלט שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן, יש לראות את ההמלצה מצביעה על פן שיקומי. בשל מגפת הקורונה ההליך השיקומי נקטע. סעיף 40(ד) אינו קובע ששיקום חייב להיות תחת כנפי שירות המבחן, והוא יכול להיות בעשייה ממשית, כאשר הנאשם הולך בכל בוקר לעבודה, אינו מסתבך וחי את חייו באופן תקין. שירות המבחן מתאר את נכונות הנאשם להשתלב בטיפול משמעותי. שירות המבחן עמד על סביבת מגוריו הקשה. הנאשם הגיע לגיל 22 ולא הסתבך בפלילים, וניתן ללמוד מכך שמדובר במעידה תחומה בזמן ובמקום. הנאשם מוכן להמשיך את השיקום שהחל לאחר מעצרו. שירות המבחן מציין שאם יכנס לכלא הוא עלול להיות נתון להשפעות שליליות ועלולה להיגרם רגרסיה במצבו הנפשי. המתלון עצמו לא שיתף פעולה. בין הנאשם למתלון נערכה סולחה, אשר לא עלתה על הכתב. מתחם העונש צריך להתחיל במספר חודשי עבודות שירות ועד ל-14 חודשי מאסר בפועל. יש למקם את עונשו של הנאשם ב-6 חודשי מאסר בעבודות שירות וזאת על רקע גילו הצעיר, היעדר עבר פלילי והשיקום שעשה.

10. הנאשם טען שיועד שעשה טעות, מבקש סליחה, הוא אינו אדם עברייני. עשה טעות כשהיה בעבודה

ומצטער עליה. לא יעשה מעשה כזה אף פעם.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

11. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

12. **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הם בטחונו של אדם וזכותו לשלמות גופו, לבריאותו הפיזית והנפשית וכן לכבודו. עבירות האלימות הן מהחמורות שבעבירות, והן מערערות את ביטחונם האישי של אזרחי המדינה ותושביה (כב' השופט נ' סולברג בע"פ 1985/18 **אביטן נ' מדינת ישראל** [21.6.18]). בית המשפט העליון עמד לא אחת על החומרה היתרה הגלומה בעבירות אלימות, ועל הצורך בהרתעה מפני ביצוען, וציין כי על רקע התגברות מעשי האלימות, ניכרת מגמה ברורה בפסיקה של החמרה בענישה בעבירות אלימות בכלל, ובעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בפרט (כב' השופט ע' ברון בע"פ 799/19 **צ'קול נ' מדינת ישראל** [18.7.19]). פסיקת בית המשפט העליון הדגישה לא אחת את החומרה הטמונה בנקיטת אלימות לצורך פתרון סכסוכים. התנהגות אלימה זו מובילה לפגיעה בגוף, ועלולה אף לגרום לאובדן לחיי אדם. לפיכך, על מדיניות הענישה לשקף חומרה זו, ועל העונש לבטא את הסלידה שיש ממעשי אלימות (כב' השופט י' אלרון בע"פ 8381/17 **איכילוב נ' מדינת ישראל** [24.4.18] ובע"פ 8420/19 **בורגרקאר נ' מדינת ישראל** [18.2.20]).

13. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף בינוני, וזאת לנוכח העובדה שהנאשם דקר את המתלונן בגבו וגרם לו לחבלה חמורה בגינה אושפז למשך מספר ימים ונזקק לטיפול רפואי. עוצמת הפגיעה נלמדת גם בבחינת הפגיעה שנגרמה למתלונן ומיקומה בחזהו.

על חומרת העבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) בחוק העונשין, ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי שקבע המחוקק לצדה - 14 שנות מאסר.

14. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שהעבירה בוצעה באופן ספונטני במהלך יום עבודתו של הנאשם, עת זיהה את המתלונן עמו היה מסוכסך במרכז העיר. הנאשם רדף אחר המתלונן שניסה להימלט, השיגו ודקר אותו, דקירה אחת, בגבו באמצעות חפץ מתכתי. המתלונן נפל ארצה והנאשם נמלט מהמקום. הנזק הפוטנציאלי במקרה זה הוא רב, ועלולה הייתה להיגרם פציעה חמורה ואף פגיעה בנפש. החבלות שנגרמו למתלונן ממחישות את הפוטנציאל הקטלני של התקיפה האלימה מצדו של הנאשם. הנזק שנגרם בפועל הוא משמעותי, והצריך את אשפוזו של המתלונן למשך 5 ימים לשם קבלת טיפול רפואי דחוף שכלל הכנסת נקז לחזה. הסיבה שהביאה את הנאשם לביצוע העבירה קשורה לסכסוך קודם בינו לבין המתלונן. משכתב האישום המתוקן אינו כולל את הרקע לסכסוך, אין די בתיאור הרקע במסגרת הטיעונים לעונש על ידי ב"כ הנאשם והגשת שני תצהירי בני משפחה שהצהירו ששמעו מהנאשם אודות עניין החטיפה. הנאשם לא מסר גרסה זו אף בפני שירות המבחן והסביר את הרקע להתנהגותו בכך שבעבר המתלונן תקף אותו, וכי ביום האירוע המתלונן גער בו בהקשר לאירוע הקודם ופגע בכבודה של אמו בפני אחרים. משכך ההגנה לא הרימה את נטל ההוכחה הנדרש לשם הוכחת נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה, ולא ניתן לקבוע ממצאים הנוגעים לרקע לסכסוך.

15. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה, קיים מנעד רחב של עונשים בהתאם לעובדות והנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה, ומכאן שנסיבות האירוע הספציפי משפיעות על קביעת מתחם העונש ההולם (כב' השופט מ' מזוז בע"פ 5980/15 **מדינת ישראל נ' פרי זדה** [23.3.16]). בפסיקה ניכרת מגמה של הטלת ענישה מחמירה בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ובית המשפט העליון ציין לא אחת כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בחברה באמצעות עונשים משמעותיים של מאסרים בפועל שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה (ע"פ 7475/14 **מהדי נ' מדינת ישראל** [25.12.14]).

16. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

- א. בע"פ 935/14 **אוסטרוביץ נ' מדינת ישראל** (30.11.14), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם תקף את המתלונן, דקר אותו באמצעות סכין וגרם לו לחתכים ביד ובכתף. המתלונן ניסה לברוח מהמקום אך הנאשם דקר אותו שוב בשכם. הנאשם והמתלונן חברים אשר נפגשו לארוחה ושתו אלכוהול. האלימות התפרצה בעקבות ויכוח ביניהם. לחובת הנאשם עבר פלילי מכביד. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 3.5 עד 5 שנות מאסר** והעמיד את עונשו על **50 חודשי מאסר בפועל**.
- ב. בע"פ 8344/14 **אסור נ' מדינת ישראל** (15.3.15), התקבל חלקית ערעורו של הנאשם 1 שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין. הנאשמים עמדו מחוץ למועדון והתווכחו ביניהם ובמהלך הוויכוח הנאשם 1 דקר את הנאשם 2 בסכין בפלג גופו העליון. הנאשם 2 רדף אחרי הנאשם 1 עם סכין בידו ודקר אותו בגבו. לנאשם 2 נגרמו שני פצעי דקירה בחזה ולנאשם 1 נגרם פצע דקירה בגבו. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש לנאשם 1 הנע בין שנתיים ל-6 שנות מאסר בפועל**. הנאשם 1, בעל עבר פלילי, נדון לעונש של **4 שנות מאסר**, ששישה חודשים מתוכן בחופף לעונש המאסר אותו ריצה. בית המשפט העליון נתן דעתו לתסקיר החיובי והקל בעונשו של הנאשם 1 כך שהעונש בתיק הנוסף של 18 חודשים ירוצה במלואו בחופף.
- ג. בע"פ 7874/13 **עמרו נ' מדינת ישראל** (24.6.14), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם אשר היה תחת השפעת אלכוהול התווכח עם אחיו במקום עבודתם. במהלך הוויכוח דחף האח את הנאשם, אשר בעקבות דחיפתו, איים על אחיו, הביא מרכבו סכין יפנית וחתך את צווארו של אחיו. האח נותח ואושפז למשך יומיים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש שבין **18 חודשי מאסר ועד ל-4 שנות מאסר בפועל** והשית על הנאשם עונש של **40 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.
- ד. בע"פ 6384/12 **גינן נ' מדינת ישראל** (6.5.13), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על-פי הודאתו בעבירה של חבלה בנסיבות מחמירות, בגין מספר דקירות שדקר בפלג גופו העליון של המתלונן, שאושפז ונותח. בעקבות עימות בין הנאשם למתלונן, עזב הנאשם את המקום, הצטייד באולר, ודקר את המתלונן. הנאשם צעיר, ללא עבר פלילי, בעל רקע נורמטיבי. הנאשם נדון לעונש של **שלוש שנות מאסר בפועל**.
- ה. בע"פ 1929/12 **מדינת ישראל נ' מחאמיד** (24.4.12), החמיר בית המשפט העליון בעונשו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה בנסיבות מחמירות. הנאשם בילה במועדון ובעקבות ויכוח, דקר את המתלונן בחזהו ונמלט מהמקום. המתלונן הובהל לבית החולים ונאלץ לעבור שורת הליכים רפואיים קשים. נאשם צעיר, ללא עבר פלילי. בית המשפט העליון העמיד את עונשו של הנאשם על **36 חודשי מאסר בפועל**, חלף 24 חודשי מאסר.
- ו. בע"פ 2735/14 **מדינת ישראל נ' אברמוב** (26.10.14), התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

הנאשם התארח בביתו של המתלונן, בין השניים פרץ ויכוח שבמהלכו שבר הנאשם כוס זכוכית אשר הייתה בידו ודקר באמצעותה את המתלונן בצווארו. לנאשם עבר פלילי משמעותי וכן מאסר על תנאי. בית המשפט העליון העמיד את עונשו של הנאשם על **30 חודשים** וכן הפעיל את המאסר על תנאי בן 10 חודשים כולו במצטבר (סה"כ 40 חודשי מאסר בפועל, חלף 29 חודשים).

ז. בע"פ 2037/13 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (26.6.13), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין. בעקבות ויכוח, הנאשם זרק לעבר המתלונן אבן אשר פגעה בפניו, בהמשך תפס בחולצתו, תקף אותו במכת אגרוף ודקר אותו באמצעות סכין. הנאשם בעל רקע נורמטיבי, ללא עבר פלילי. נקבע **מתחם שבין שנתיים ל-5 שנות מאסר**. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם עונש של **30 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון אישר את המתחם ואת העונש.

ח. בע"פ 3249/19 **פיסה"י נ' מדינת ישראל** (5.8.19), דחה בית המשפט העליון ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם פגש באקראי במתלונן, אותו הכיר, ובמהלך מפגשם, התפתח ויכוח שהסלים לדחיפות הדדיות, בסופו הנאשם עזב את המקום ושב לאחר מספר דקות כשהוא מצויד בסכין ודקר את המתלונן בידו. המתלונן נמלט לעבר חנות בקרבת מקום והנאשם החל לרדוף אחריו עד שנבלם על ידי עוברי אורח. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם בעל נסיבות חיים קשות, היה תחת השפעת סמים בעת האירוע, נדון לעונש של **24 חודשי מאסר בפועל**.

ט. בע"פ 5200/16 **כבוב נ' מדינת ישראל** (3.11.16), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין הנאשם למתלונן הייתה היכרות עסקית ונתגלע ביניהם סכסוך. המתלונן הגיע אל מועדון לילה בו שהה הנאשם ועלה לעמדת התקליטן. הנאשם עלה לעמדה מאחורי המתלונן ודקר/חתך אותו בצווארו באמצעות סכין מטבח. הנאשם נורמטיבי ללא עבר פלילי והתסקיר בעניינו היה חיובי. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש שבין 20 ל-48 חודשי מאסר** והשית על הנאשם עונש של **24 חודשי מאסר בפועל**.

י. בת"פ (מח' מר') 20449-01-19 **מדינת ישראל נ' עמרם** (20.2.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם הגיע בשעת לילה לחנות נוחות כשהוא נושא סכין, נטל פחית טונה ויצא מהחנות והמתלונן יצא אחריו, לקח ממנו את פחית הטונה ומנע ממנו להיכנס שוב לחנות. בהמשך לכך שלף הנאשם את הסכין, דקר את המתלונן בבטנו ונמלט מהמקום לאחר שאיים עליו. נקבע שקיימת קירבה לסייג פלילי על רקע מחלת נפש. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם בעל עבר פלילי, ונסיבות חיים קשות, נדון לעונש של **28 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

יא. בת"פ (מח' מר') 66402-12-18 **מדינת ישראל נ' כהן** (30.4.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם התקוטט עם קטין שהיה שותפו בדירה עד שאדם אחר הפריד ביניהם. הנאשם נטל סכין מטבח ודקר את המתלונן בירך ובפלג גופו העליון. בעקבות פציעתו, אושפז המתלונן למשך חמישה ימים בבית חולים. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין שנתיים ל-5 שנות מאסר**. הנאשם בגיר על סף קטינות, סיים 12 שנות לימוד, ובעל עבר פלילי לא מכביד, נדון לעונש של **28 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

יב. בת"פ (מח' מר') 33413-08-19 **מדינת ישראל נ' דגו** (8.9.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם פגש את המתלונן ברחוב, הוציא סכין מתקפלת ואיים עליו. בהמשך עת שוב נפגשו ברחוב, הנאשם והמתלונן דחפו זה את זה והנאשם דקר את המתלונן בחזהו ונמלט מהמקום. למתלונן נגרם פצע דקירה בחזה וחור בריאה. הוא אושפז בבית החולים למשך 3 ימים וטופל בהכנסת נקז לחזה. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 22 ל-48 חודשי מאסר בפועל**. לנאשם רקע משפחתי מורכב ושימוש באלכוהול ולו עבר פלילי לא מכביד, נדון לעונש של **26 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

17. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-18 ועד ל-44 חודשי מאסר בפועל**.

חריגה מהמתחם

18. במקרה דנן, הנאשם לא עבר הליך שיקומי משמעותי, לרבות שינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה של הנאשם, אשר יצדיק חריגה ממשית לקולה ממתחם העונש ההולם, וכזה המצדיק הטלת עונש על פי שיקולי שיקומו של הנאשם בלבד (ראו והשוו דברי כב' השופטת ד' ברק ארז בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** [18.4.18]). הנאשם שולב בקבוצת עצורי בית בשירות המבחן ולאחר שלושה מפגשים, המפגשים הקבוצתיים פסקו בשל מגבלות נגיף הקורונה. במפגשים בהם השתתף הנאשם שיתף מעולמו האישי והחל לדבר באופן גלוי יותר על מניעיו לביצוע העבירה. הנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בהמשך טיפול במסגרת שירות המבחן ושירות המבחן המליץ על שילובו בטיפול בו יינתנו דגשים על נושא גבולות והתמודדות עם מצבי סיכון, כך יוכל לפתח דפוסי התמודדות אדפטיביים יותר ולרכוש מיומנויות וכישורי חיים שיהיה בכוחם להפחית את הסיכון במצבו. מכאן שהנאשם למעשה טרם שולב בכל טיפול שהוא, ולא ניתן לקבוע שהנאשם עבר הליך שיקומי משמעותי באופן אשר יצדיק חריגה משמעותית מן המתחם.

עם זאת, שירות המבחן התרשם שהנאשם אינו מאופיין בדפוסים אלימים ועברייניים מושרשים וכי ההליך הפלילי ומעצרו הציבו לו גבול ברור, כשהוא מבטא כיום באופן ישיר יותר את קשייו ומגלה מוטיבציה לטיפול ולניהול אורח חיים נורמטיבי. שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה היא נמוכה, אם כי תוצאותיה צפויות להיות ברמה בינונית. יש להניח שאלמלא המגבלות הנובעות מהתפשטות נגיף הקורונה, תסקיר שירות המבחן עשוי היה להעיד על הליך שיקומי משמעותי אף יותר.

19. בנסיבות אלה, לאור העובדה שהסיבה העיקרית לכך שהנאשם לא שולב בהליך טיפולי משמעותי טמונה במגבלות הנובעות מהתפשטות נגיף הקורונה, ולא בנאשם עצמו, ולאור העובדה שהנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בקבוצה טיפולית בשירות המבחן, ושירות המבחן אף בא בהמלצה טיפולית בעניינו, לרבות לענישה בדרך של של"צ וצו מבחן, סבורני כי יש לקבוע שקיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם, כנדרש בסעיף 40 ד(א) בחוק, ולאפשר חריגה קלה מהמתחם. זאת מבלי שיהיה בכך כדי לוותר על שיקול ההלימה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

20. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם צעיר בן 22, ללא עבר פלילי, אשר גדל במשפחה שהתמודדה עם אבדן ומציאות כלכלית קשה. הנאשם תפקד במישורי חיו השונים באופן תקין ללא מעורבות בפלילים. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על הנאשם בהיותו מאסר ראשון ויקשה על משפחתו בשל הריחוק ממנו ובהיותו מסייע בפרנסת המשפחה. מובן שעצם הרשעתו וריצוי עונש מאסר עלולים לפגוע בעתידו התעסוקתי והאישי. הנאשם הודה באשמה בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות מלאה לביצוע העבירה, גילה אמפתיה לנפגע העבירה ובין

המשפחות נערך הסכם סולחה. הנאשם שולב בקבוצת עצורי בית לאחר שחרורו ממעצר, שיתף פעולה ודיבר בגילוי על מניעיו בעבירה ואולם לאחר שלושה מפגשים הטיפול הופסק בשל מגבלות הקורונה. הנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בהמשך טיפול בשירות המבחן.

21. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לכך שהנאשם טרם שולב בטיפול מותאם וכי גורמי הסיכון במצבו, כפי שהעריך שירות המבחן, כוללים צבירת רגשות שליליים עד להתפרצותם בעבירה, עמדותיו שנתנו לגטימציה לפתרון אלים במצב של מצוקה רגשית, וקושי לווסת את תגובותיו בפרט במצבים בהם חווה פגיעה על דימויו העצמי.

22. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש נמוך במעט מהרף התחתון של מתחם העונש, לצד מאסר מותנה. נתתי דעתי להמלצתו של שירות המבחן להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, ואולם סבורני כי לא ניתן לאמץ המלצה זו. נוכח עמדת המתלונן השוללת רצון בפיצוי כספי, אין מקום להטילו.

סוף דבר

23. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **16 חודשי מאסר בפועל** בניכוי ימי מעצרו 25.12.19-3.11.19.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת אלימות מסוג פשע.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 1.3.21 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון וגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787336, 08-9787377.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ז' טבת תשפ"א, 22 דצמבר 2020, בנוכחות הצדדים.